

kurs
kompis

IK204 Interaksjonshåndtering

kurs
kompis

IK204 Interaksjonshåndtering

Det kan være nyttig å diskutere med kollegaer etter et e-læringskurs. Kurskompis gir deg muligheten til dette! Med et ferdig opplegg kan du trene på å omsette teori til praksis, enten alene eller sammen med andre.

Kurskompis tar inntil 30 minutter å gjennomføre, og er en frivillig aktivitet.

Diskusjonsoppgaver

Gjennom diskusjonsoppgaver som er laget til dette kurset, kan du reflektere, diskutere og dele erfaringer med en eller flere kollegaer. På den måten vil du lære mer, og bidra til at dine kollegaer også lærer mer. Diskusjonsoppgaver kan også brukes til egen refleksjon.

Tips til gjennomføring

- Gjennomfør e-læringskurset først
- Velg en som leder diskusjonen
- Skriv ut Kurskompis eller vis på skjerm
- Sett av tid (30 min), enten i sammenheng eller delt opp i mindre bolker.
- Involver alle i diskusjonen, og la alle slippe til med innspill
- Still gjerne oppfølgingsspørsmål til det som blir diskutert, f.eks.; «Har du eksempler på slike situasjoner? Hva kan vi gjøre bedre/ annerledes i en slik situasjon?»
- Om dere opplever at noen oppgaver er mer relevante og nyttige å bruke tid på enn andre, så prioriter det som er viktigst for dere.

Diskusjonsoppgaver

I kurset «IK204 Interaksjonshåndtering» har dere lært om farmasøytens rolle i interaksjonshåndtering, bruk av støtteverktøy og hva dere bør tenke på ved individuell vurdering av interaksjonsvarsler og behovet for tiltak.

Nå skal dere se på to kundekasuser, og diskutere hvordan dere ville håndtert disse situasjonen.

Dere kan bruke kursvedlegg og støtteverktøy som f.eks. interaksjoner.no, som hjelp til å løse oppgavene. Det er laget et løsningsforslag. Dette kan brukes underveis, men vi oppfordrer dere til å prøve å løse alle oppgavene før dere ser i løsningsforslaget.

Kundekasus 1 - Interaksjoner ved bruk av reseptfrie legemidler

En mann i 40-årene ønsker å slutte å røyke og kommer til apoteket for å kjøpe et nikotinerstatningsprodukt (NEP). Etter kartlegging av kundens nikotinavhengighet og preferanser kommer dere frem til at Nicotinell tyggegummi, 4 mg kan være et egnet alternativ.

1a: Hva bør dere kjenne til om interaksjoner ved oppstart med NEP og røykeslutt?

Diskuter:

- Hvilke typer interaksjoner kan være relevante ved oppstart med NEP?
- Hvordan kan disse potensielle interaksjonene identifiseres i apoteket?
- Hvilke erfaringer har dere med å identifisere interaksjoner ved salg av NEP?

Det kommer etter hvert frem at mannen bruker klozapin 500 mg daglig.

1b: Hvordan vil dere håndtere den potensielle interaksjonen mellom NEP/røykeslutt og klozapin?

Diskuter:

- Hvordan vil dere vurdere klinisk relevans av interaksjonen?
- Hvordan vil dere vurdere behovet for tiltak, og hvilke tiltak kan ev. være aktuelle?
- Hvordan vil dere kommunisere med kunden?

Kundekasus 2 - Interaksjoner mellom reseptbelagte legemidler

En kvinne i 60-årene kommer på apoteket for å hente ut paroksetin (Seroxat®), 10 mg (1x1) mot hetetokter. Resepten er skrevet ut av en annen lege enn hun vanligvis bruker siden fastlegekontoret er sommerstengt. Hun gleder seg til å starte med den nye medisinen siden det har vært «uutholdelig» med hetetokter i sommervarmen. Du får opp følgende interaksjonsvarsel mellom tidligere ekspedert tamoksifen og paroksetin (ny) når du registrerer resepten:

ATC Koder: L02B A01 Tamoksifen - N06A B05 Paroksetin

Klassifisering: Bør ikke kombineres.

Grunnlag: Interaksjonsstudier.

Klinisk konsekvens: Økt mortalitetsrisiko ved tamoksifenbehandling mot brystkreft

Håndtering: Dosetilpasning: Ikke aktuelt
Legemiddelalternativer: Citalopram, escitlaopram, sertralin og venlafaksin hemmer ikke CYP2D6 i relevant grad

Mekanisme: Nedsatt konsentrasjon av den aktive tamoksifenmetabolitten endoksifen (50-60 prosent) via CYP2D6-hemming

2: Hvordan vil dere håndtere denne interaksjonen i apoteket?

Diskuter:

- Hvordan vil dere vurdere klinisk relevans av interaksjonen?
- Hvilke tiltak kan være aktuelle?
- Hva vil dere gjøre hvis legen ikke er tilgjengelig?
- Hvordan vil dere kommunisere med kunden?

Diskusjonsoppgaver - løsningsforslag

Dette er et veiledende løsningsforslag for kundekasusene.

Kundekasus 1 - Interaksjoner ved bruk av reseptfrie legemidler

1a: Hva bør dere kjenne til om interaksjoner ved oppstart med NEP og røykeslutt?

NEP interagerer i liten grad med andre legemidler, men overgangen fra tobakksrøyking til NEP, eller til snus, kan føre til at en eksisterende interaksjon oppheves. Ved røyking av tobakk frigis polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH). PAH kan indusere bl.a. CYP1A2 og UGT-enzymene. Eksempler på legemidler som metaboliseres via disse enzymene er klozapin, olanzapin, teofyllin, duloksetin og ropinirol. En pasient som har fått justert dosen av disse legemidlene mens han/hun røyker, kan få en flerfoldig ganger økning i legemiddelkonsentrasjon og risiko for legemiddelbivirkninger ved røykeslutt.

Interaksjoner, eller opphevelse av interaksjoner, som involverer reseptfrie legemidler, varsles vanligvis ikke spesifikt av apotekssystemet. Det er derfor viktig å gå i dialog med kunden for å identifisere ev. andre legemidler som kan påvirkes av reseptfrie legemidler.

1b: Hvordan vil dere håndtere interaksjonen mellom NEP/røykeslutt og klozapin?

Vurdering av klinisk relevans:

- Kunden står på en relativt høy dose klozapin. Røykeslutt kan føre til en 2–4 ganger økning i klozapinkonsentrasjonen og økt risiko for alvorlige bivirkninger

Behovet for tiltak:

- Interaksjonsdatabaser anbefaler at opphevelse av interaksjonen mellom tobakksrøyking og klozapin håndteres vha. konsentrasjonsmålinger og dosejustering av klozapin. Dette må håndteres av lege
- Kartlegg om legen kjenner til planen for røykeslutt og om opphevelsen av interaksjonen allerede kan være tatt hensyn til, f.eks. gjennom monitorering av klozapinkonsentrasjon
- Hvis kunden ikke har informert legen om planen om røykeslutt, bør legen kontaktes

Kommunikasjonstips:

- Unngå å skremme. Det er viktig at kunden ikke slutter på klozapin eller dropper planen om røykeslutt
- Involver kunden slik at kunden forstår hvorfor du søker informasjon og hvorfor du ev. ønsker å kontakte legen
- Ikke gi for mye informasjon om gangen. Det gjør at kunden i større grad får med seg det viktigste.

Kilder: Interaksjonsdatabasen i FEST

Kundekasus 2 - Interaksjoner mellom reseptbelagte legemidler

2: Hvordan vil dere håndtere denne interaksjonen i apoteket?

Vurdering av klinisk relevans:

- Kartlegg om kunden fortsatt bruker tamoksifen
- Paroksetin er en kraftig CYP2D6-hemmer. Tamoksifen aktiveres av CYP2D6 til den aktive metabolitten endoksifen. Samtidig bruk vil dermed redusere effekten av tamoksifen og gi økt risiko for død

Tiltak som kan være aktuelle:

- Kunden bør ikke starte med paroksetin. Alternativer kan være andre SSRIer som i mindre grad hemmer CYP2D6, som citalopram, escitlaopram, sertralin og venlafaksin, eller gabapentin. Hormonerstatningsterapi er ikke aktuelt pga. kreft/tamoksifenbehandling. Bytte til et alternativt SSRI eller gabapentin krever legekontakt

Oppnår ikke kontakt med lege:

- Kunden bør avvente oppstart med paroksetin til kontakt med lege oppnås og ev. annet legemiddel kan forskrives
- Kunden bør heller ikke bruke reseptfrie legemidler, plantebaserte legemidler eller naturmidler som har (mulig) østrogenaktivitet
- Tiltak som å senke romtemperaturen, bruke lag-på-lag med klær som er lette å ta av, og å unngå utløsende faktorer som sterk mat og stress, kan bidra til å redusere hetetoktene

Kommunikasjonstips:

- Forklar at paroksetin kan redusere effekten av tamoksifen, men at det finnes flere andre alternativer som kan brukes mot hetetokter, sammen med tamoksifen. Motivér kunden til å fortsette med tamoksifen
- Unngå å skape mistillit til legen. Situasjonen med to ulike leger kan ha gjort det vanskelig for legen å fange opp interaksjonen
- Involver kunden og be om samtykke til å kontakte legen for å finne et egnet tiltak

Kilder:

- *Interaksjonsdatabasen i FEST*
- *Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for diagnostikk, behandling og oppfølging av pasienter med brystkreft, 2020*
- *UpToDate: Menopausal hot flashes, september 2020*
- *Relis: Klaseormedrue mot overgangsplager, publisert 30.04.2020*